50880

XXI. évfolyam, 4. szám. Budapest, 1931. április 1.

MAGYAR JOGÉLET

AZ ORSZÁGOS ÜGYVÉD OTTHON EGYESÜLET ÉS AZ ORSZÁGOS ÜGYVÉD LIGA HIVATALOS LAPJA

Előfizetési ára:
Egész évre . . . . . 10 P
Az Orsz. Ügyvéd-Otthon és Liga tagjainak . 6 P
Egyes szám . . . . . 1 P
Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Dr. Bakonyi Pál ügyvéd

Felelős szerkesztő: Dr. Rakonitz Dezső ügyvéd

Szerkesztőség: Budapest, VI., Jókai-u. 1. Telefon: 268-45.
Kiadóhivatal: Budapest, VI. Teréz-krt 35 Telefon: 125-58.

Szervezve van-e az ügyvédség. — *Mészöly Imre dr.:* Kényszerszámolás vagy csődreform? — *Pénzes Mihály dr.:* A köztisztviselői fizetések letiltásáról. — *Popper Manó dr.:* Ami az egyszerüsitésből kimaradt. — *Ifj. Vas Imre dr.:* Kössünk ki ügyvéd-választott biróságokat. — A közmegbizatások. — *Schubert Ignác dr..:* Joggyakorlat. — Különfélék. — Országos Ügyvéd Otthon Egyesület hivatalos közleményei. — Az Országos Ügyvéd Liga közleményei.

Szervezve van-e az ügyvédség?

Bp. Az ügyvédi kar tagjai abban a hamis illusióban élnek, hogy szervezve vannak s ezért sokszor támadják a kamarák vezetőségét, hogy mint nagy, tekintélyes és erős szervezet fejei, nemcsak nem tudják azokat az eredményeket elérni,, amelyek az ügyvédség érdekeit szolgálják, hanem még csak megakadályozni sem képesek a folytonos térvesztéseket. Ezek a támadások nagyrészt indokolatlanok, mert a szervezettségben rejlő **egységes erőkifejtés** nem áll a vezetők rendelkezésére. Az ügyvédség csak **alakilag** van szervezve a kamarákban, törvény által kényszeritő módon, hiányzik tehát ezekből a kényszeregyesülésekből az a motorikus erő, mely az érzelmi vagy érdekközösség alapján, szabad elhatározásból létesitett szervezeteket mozgatja és erőteljes lendületre képessé teszi.

Ép' oly kevéssé képesek a szabad egyesülés alapján létrehozott különféle egyesületek az eredményes erőkifejtésre, mert az ügyvédegyesületeket általában inkább a vezetők iránti személyi tisztelet, barátság s más ideális szempontok szültek s nem a **közös érdekek felismerésének** komoly tudata, nem a közös érdekek védelmének és erősitésének egységes akarata.

Amikor majd a kartársak arra eszmélnek s mikor a mind sulyosabban ránk nehezedő gazdasági viszonyok vezetik a kartársainkat arra a belátásra, hogy egyéni cselekvési szabadságuknak egy megfelelő kis részét az egyetemes érdek szolgálatába kell bocsájtaniok, amikor a tulzásba vitt kritikai szellemnek és tultengő személyi szempontoknak háttérbe szoritásával az egyéni akarat a közösség érdekében önmagát szabályozza, fegyelmezi s a bizalmából választott vezetőit teljes bizalommal követi, — akkor várható csak az az eredmény, amelyet az egészséges s minden egyes alkotó része által működésében harmonikusan támogatott organizmustól joggal várhatunk, amint ennek példáit más társadalmi osztályok eredményes fellépéseinél tapasztalhattuk. Egészséges, fegyelmezett, higgadt és bizalomteljes ügyvédi közszellemre, mint **prius**-ra van tehát szükség, hogy az ügyvédi kar **valóságosan** megszervezhető legyen, mert enélkül minden egyesülés csak vak tapogatódzás, meddő kisérletezés, üres csillogás, kápráztató tüzijáték marad.

De ha felismertük és bevalljuk, hogy az igazi szervezés előfeltételéül nélkülözhetetlen **közszellemet** eddig megteremteni nem sikerült, fel kell vetnünk azt a kérdést, helyes volt-e az eddig járt ut, vezethet-e ez a jogaiban, presztizsében megcsonkitott kar teljes leromlásának megakadályozásához és restaurálásához? Nen kell-e uj utakon, uj módszerekkel, uj mentalitással, őszinte megértéssel s bensőséges érzéssel, józan érdekszövetséggel, a sacro egoismo szem előtt tartásával — nem kis csoportokban guerilla harcot folytatni, — hanem a szétszórt szervekbe hatalmas propagandával előbb az **egységes közszellemet** belevinni s valamennyi szervet önzetlen összefogással a közös nagy cél szolgálatába állitva egy hatalmas **akarategységbe** összpontositani, melynek ellenállhatlan erejével szemben az előttünk legjobban elzárt kapuknak is ki kell nyilniok.

A szervezés szükségét — bármily unalmas is — hangoztatni és százszor megismételni: nem fölösleges. Egy modern szociologus azt mondja: nem igazság az, amit megirnak és másnap már elfelejtenek, hanem igazság az, amit nap-nap után kinyomtatnak, minél több példányban terjesztenek s amit minden nap ujra hangoztatnak.

Kényszerfelszámolás vagy csődreform?

Az uj kényszeregyességi rendelet hiányai

A fizetésképtelenségek nagymérvü szaporodása, az azok lebonyolitása során észlelt sulyos visszaélések és az aránytalanul nagy veszteségek, melyeket a hitelezői érdekeltségek szenvednek, ismét reairányitotta az illetékes tényezők figyelmét a fizetésképtelenségi eljárás égetően sürgős reformjaira. Ezek a reformok elsőrendüen fontos problémái egész közgazdasági életünknek, mert a fizetésképtelenségek láncolatos összefüggése végzetes hatását egyaránt érezteti a fejlődő magyar gyáripar vevőkörében, kereskedelmi, ipari, pénzintézeti tevékenységünk minden vonatkozásában, veszélyezteti **jogbiztonságunkat** és hitelviszonyaink **külföldi hirnevét.**

A fizetésképtelenségek ezen aggasztó, sőt veszélyes tünetei szoros kapcsolatban vannak **csődtörvényünk elavultságával,** de főképen **csődönkivüli kényszeregyességi eljárásunk jelenlegi elfajult, tarthatatlan rendszerével, mely valósággal tenyésztője az uj inzolvenciáknak.**

Köztudomásu dolog, hogy 50 éves csődtörvényünk formalisztikus, nehézkes intézkedéseivel és a tömeggondnokra háruló sok hiábavaló eljárással, végeredményében azt idézi elő, hogy az eljárási költségek a csődvagyon tulnyomó részét felemésztik s a hitelező vagy egészen elveszti követelését, vagy évek mulva juthat annak morzsáihoz. Csődönkivüli kényszeregyezségi eljárásunk pedig a háboru idején alkotott **kivételes** intézmény, mely akkor az elenyészően csekély számu inzolvenciánál, meg is felelt céljának, de a háboru megszünte után **lényegéből teljesen kiforgatva, elkorcsosulva,** általános fizetésképtelenségi eszköz lett, mely módot nyujt arra, hogy **a rosszhiszemü, vétkes, sőt csalárd adósok** is annak leple alatt mentesüljenek anyagi kötelezettségük nagy része s a büntetőjogi felelősség alól. Kétségtelen immár, hogy a **„hitelezői autonómia" üzleties szempontjai, a mindenáron való egyezkedés,** mely az **OHE** megalkotása óta vált irányadóvá, a kötelező egyezségeknek **a független és pártatlan biróság elől való elvonása, sulyosan megbosszulta magát és óriási anyagi és erkölcsi károkat okoz!**

A kényszeregyezségi eljárásról szóló 1410/1926. M. E. sz. rendelet indokolása a következő: „A magy. kir. minisztérium abból indulva ki, hogy a csődönkivüli kényszeregyezségnek célja **a hitelezők érdekének** a csődeljárásnál megfelelőbb biztositása mellett **az önhibáján kivül válságos anyagi helyzetbe jutott, jóhiszemü adós javára** lehetővé tenni eddigi gazdasági tevékenységének folytatását."

Amily helyes és humánus az indokolás, époly visszatetsző és époly sulyosan elitélendő az eljárásnak az a **veszedelmes elfajulása,** melyet az utóbbi években tapasztalnunk kellett s mely lehetővé tette, hogy a becsületes, jóravaló, saját hibájukon kivül fizetésképtelenné vált adósok részére alkotott kivételes intézményt **vétkesen gondatlan, könnyelmü adósok, sőt csalók, szélhámosok és lelkiismeretlen spekulánsok vehették igénybe.** A minden kiméletet, támogatást érdemlő jóhiszemü adósok közé vegyülve, a törvény kivételes kedvezményeit élvezte a vagyontalan ügynök, ki rovottmultu társaival „áruforgalmi vállalatot" alapitva csalt ki hazai és külföldi gyárosoktól több százezer pengő értékü árut, a bukott bankár, ki özvegyek és nyugdijasok nála takarékbetétként elhelyezett pénzét hazard tőzsdejátékkal elspekulálta, a részvénytársasági igazgató, ki egyetlen fillér befizetése nélkül hamis mérleget mutatva be a céghivatalnak, milliós alaptőkét jegyeztetett be a királyi törvényszék hiteles cégkönyvébe és igy léprecsalta a bel- és külföldi gyárosok, nagykereskedők százait, a notorius adós, ki 25 végrehajtás dacára angol flegmával folytatta tovább üzletét s a fizetésképtelenség tudatában hitelben rendelt árut készpénzért féláron elvesztegetve, elvonta a vevőket a becsületes, szolid kereskedőktől.

Az inszölvens adósok csakhamar felismerték ezt **a veszélyes helyzetet,** melybe hiányos fizetésképtelenségi eljárásunk folytán a **hitelező kerül az adós helyett.** Tudatára jöttek annak, hogy a fizetésképtelenség bejelentése után a hitelező csak két eset közül választhat: Vagy szemet huny az adós bünös üzelmei felett és a tőle kicsalt áruk vételára helyett elfogadja annak papiron 50%-ban megigért, de legfeljebb 20—25%-ban, gyakran csak 5—10%-ban fizetett összegét, vagy jogos felháborodással visszautasitva a vétkes, sőt csalárd adós ajánlatát, a csőd elrendelését kéri, mely esetben követelését elveszti vagy évek mulva kaphat néhány százalékos kvótát.

Már pedig, ha egy-egy brutális esetben a hitelező felháborodása oly nagyfoku is, hogy inkább elveszit jelentékeny összeget, mintsem eltürje az adós bünös üzelmeit, mégis az önfeláldozásnak oly emberfeletti mértékét, hogy a megsértett jogrendnek szerzendő elégtételért a hitelezők évenkint vagyonuk jelentős részét elveszitsék s végül ők **maguk menjenek tönkre,** reális elgondolással kivánni nem lehet.

A gazdasági érdekeltségek belátva a hitelezők ily kényszerhelyzetének türhetetlen voltát, mind erősebben sürgették a fizetésképtelenségi eljárás reformját, de sajnos, ahelyett, hogy a baj gyökeréhez nyulva a **csődtörvény reformját** sürgették volna, az alapjában beteg, csődönkivüli kényszeregyezségi eljárás megfoldozását szorgalmazták, különösen pedig a **kényszerfelszámolás** intézményét.

Kivánságukat honorálva, az igazságügyi kormány kiadta a legujabb kényszeregyezségi rendeletet 850/1931. M. E. szám alatt. Ez a rendelet lényegében fenntartja az eddigi eljárást, csupán ki-

egésziti az a **kényszerfelszámolási eljárással**, melynek akkor van helye, ha az adós azt maga felajánlja, vagy ha a hitelezők csak ezzel a feltétellel fogadják el az egyezséget, végül akkor, ha az adós a létrejött kényszeregyezségnek nem tesz eleget.

Az uj rendeletnek kétségtelenül vannak praktikus, hasznos intézkedései, melyek legalább megakadályozzák azt, hogy a kényszeradós még fizetésképtelenségbe jutása után is egy évig jól éljen a hitelezők pénzén s feleméssze a megmaradt vagyontömeget. Ezzel szemben azonban oly **hiányai** is vannak, melyek a nyujtott előnyök nagyrészét kétessé teszik, sőt **alapos az az aggodalom, hogy a hitelezők helyzete még nehezebbé válik.** A kényszerlikvidáció ugyanis az adóst teljesen vagyontalanná téve, lehetetlenné teszi a csőd megnyitását és igy kizárja a csődbeli megtámadás lehetőségét. Minthogy pedig a **csődönkivüli megtámadó jog** nincs nálunk törvényesen szabályozva, tehát az adósnak a fizetésképtelenség tudatában kötött ügyletei, a külön fedezetek nyujtása, követelések engedményezése, jelzálogok engedése s egyéb sérelmes ügyletei, melyekkel rokonokat vagy favorizált hitelezőket tilos előnyben részesit, **meg nem támadhatók.**

Nincs rendelkezés annak a **gyakori** visszaélésnek megakadályozására, hogy a kényszeradós egy vagy több hitelezőjével összejátszva, **koholt, vagy fenn nem álló követeléssel ne majorizálhassa a szavazásnál a legális hitelezőket,** mert a Ke. rendelet 29. §-a szerint az OHE előtti eljárásban a kifogásolt követeléssel biró hitelező is szavazhat.

Nincs intézkedés azok ellen a rendszeres visszaélések ellen, melyek a fizetésképtelenség bejelentését közvetlenül megelőző időkben hitelben történő árurendelések körül felmerülnek s melyeknek rejtett célja az, hogy a hitelezőktől kicsalt nagyértékü áruk későbbi eladásából lehessen a kvóta részleteit fizetni.

Nincs intézkedés **az üzleti könyvek elrejtői ellen,** pedig mindennapos eset, hogy több százezer pengő forgalmat lebonyolitó adós a kényszeregyezségi eljárás tárgyalását ezzel kezdi **„nincsenek könyveim."** Igy aztán sem az áruraktár eltünése, sem a pénzkezelés rejtélyei ki nem derithetők.

Mindezen esetkben s egyáltalában az adós **rosszhiszemü eljárása** tekintetében megmaradt a **régi állapot,** vagyis, hogy a hitelezők a rosszhiszemü, megbizhatlan adósnak nem adják meg a kényszeregyezség vagy kényszerfelszámolás kedvezményét, hanem a csőd elrendelését kérhetik, mely egyben követelésük elvesztését jelenti. Tehát **megmaradt a hitelezők visszás kényszerhelyzete.** Sőt az adós meg a hitelezők által követelt **kényszerfelszámolást sem köteles elfogadni,** hanem megfenyegetheti a hitelezőket azzal, hogy ha meg nem kötik vele a **felszámolás nélküli** kényszeregyezséget, ugy csődbe megy, s a hitelezők mindent elveszitenek.

Az uj rendelet megfelelő a valóban jóhiszemü, önhibájukon kivül bajba jutott adósok kényszeregyezségi ügyében, de nem nyujt védelmet a rosszhiszemü, csalárd adósok visszaéléseivel szemben. Ennek egyetlen biztos ellenszere van: a **csődreform.** A hitelezők azon aggodalma, hogy a tömeggondnoki dijak felemésztik a csődvagyont, könnyen kiküszöbölhető azzal, hogy a tömeggondnok dijazása épugy, mint a csődönkivüli kényszeregyezségnél a vagyonfelügyelőé, az **aktivák megfelelő százalékában állapittassék meg.** A Te. szellemében külküszöbölhetők a csődeljárás formaságai, egyszerüsithető a megtámadó jog érvényesitése, kiszélesithető a csődválasztmány hatásköre, különösen a csődvagyon szabad **értékesitése tekintetében.** Mindez elintézhető a csődtörvény 40—50 szakaszos **novelláris módositásával.** Igy elérhető az, hogy a csődvagyon megmentetik a hitelezők részére s mig egyrészről a becsületes, önhibájukon kivül válságba jutott jóhiszemü adósok részére fenntartatik a csődönkivüli kényszeregyezségi eljárás, másrészről a rosszhiszemü, csalárd adósokkal szemben a csődtörvény fegyvere megvédi a hitelezők jogos érdekeit.

Mészöly Imre dr.

A köztisztviselői fizetések letiltásáról

A „köztisztviselők" fizetésének letilthatását, vagyis hitelügyletekből folyólag a hitelező kielégitésére szolgáló felhasználhatását rengeteg törvény és rendelet szabályozza. Specialistának kell lennie annak, aki a törvényhelyet is megjelölve, meg tudja mondani egy-egy konkrét esetben, hogy lefoglalható-e ilyen vagy amolyan állásu köztisztviselő fizetése, ha igen, milyen mértékben és milyen fajtáju követelés miatt.

Arról nem is beszélek, hogy a végrehajtók milyen „gyakorlatot" folytatnak.

Miután keserü csalódások között ráeszméltek a kereskedők és iparosok, hogy a sok jogszabály mellett mindig csak éppen annak a köztisztviselőnek a fizetését nem lehet lefoglalni, akivel szemben el kellene járnia, — nagyon természetesen a köztisztviselők jelentős tömege kiesett a gazdasági vérkeringésből. Mert ha a fizetés igénybevételével baj van, — mint ahogy rendszerint előfordul, — más megfogható kielégitési alap fel nem található, miután a köztisztviselők általában ingatlannal vagy lefoglalható ingósággal nem rendelkeznek. Persze kivétel van, ami azonban csak a szabályt erősiti meg.

Az alap elgondolása az volt, hogy meg kell védeni a köztisztviselőket az eladósodástól, de különösen az uzsorától. A célt azonban nem érik el. Az eladósodás, sőt az áruuzsora javában burjánzik. Mert nemcsak ingatlan vétele vagy házépités céljából volt és van a köztisztviselőnek hitelre szüksége, hanem a mindennapi élethez felhasználandó,

ugynevezett közszükségleti cikkek céljából is. Már pedig ezt a naponkint megismétlődő hiteligényt nem tudta, de nem is tudhatta a Pénzintézeti Központ kielégiteni. Egyrészt pénzhiánya miatt, de főként a kis köztisztviselőkig lenyuló óriási szervezet hiányában. Ennek folytán káros abuzus fejlődött ki. Egynéhány nagykereskedő és — a tévesen értelmezett szövetkezeti eszme folytán — néhány szövetkezet módját ejthette annak, hogy minden tilalom ellenére lekösse és a maga részére biztositsa a tisztviselők fogyasztó közönségét. Nem hivatalosan ugyan, az a gyakorlat fejlődött ki, hogy hivatalfőnöki engedelemmel, vagy anélkül, a fizetések kiutalásával foglalkozó köztisztviselő nyilatkozatot szerzett be a hivatalhoz tartozó kollégáktól, mely nyilatkozatban az illető köztisztviselők megengedik, hogy a kegyelt cég, illetve cégek részére előre meghatározott havi összegben helyeztessék levonásba az illető cég áruhitelkövetelése. A „pénzbeszedő" tisztviselő rendszerint a személyi ügyeket intéző elnöki, vagy hivatalfőnöki kezelőtiszt. Nem gyanusitok senkit, de azt bizvást mondhatom, hogy nem válik ez a rendszer a közszellem hasznára, sőt megmételyezésére vezet. Ezt fel is ismerték a vezető közhivatalnokok és ugy általában megtiltották az efféle hivatalos ügynökösködést, de siker nélkül. Még ma is találkozunk a Segédhivatali tisztviselők és közhivatalnoki — quasi hivatalos — ujságokban ilyen hirdetésekkel: „Öltönyök hosszu törlesztésre megrendelhetők X. Y. kuriai irodatiszt utján . . ."

Ennek a félhivatalos, de megtévesztésre alkalmas uzusnak az a következménye egyrészről, hogy a köztisztviselő nem megy a jól bevált kisiparosához, kiskereskedőjéhez, hanem tömegcikket vásárol jó drágán; másrészről pedig a kegyelt cégek minden egészséges konkurrencia és rizikó nélkül bonyolitják le üzleteiket. Vagyis közszállitásokat végeznek az erre előirt verseny nélkül. Fölösleges bővebben kifejtenem, hogy az összeköttetés és erre való beszervezés hiányában a kiskereskedő és kisiparosság nem tud ilyen hivatalos jelleget magára ölteni, miért is ennek az uzusnak elsősorban ők szenvedik el a kárát.

Addig is, amig az általános gazdasági helyzet jobbra fordul, kell, hogy az a kevés megélhetési lehetőség, az a kevéske kenyér, ami még van, ugy osztassék szét, hogy mindenkinek jusson belőle. Nem lehet tudva, vagy véletlenül aránytalanságokat elősegiteni és fegyvert adni az erősebb kezébe. Akkor is szerencsétlen és közgazdaságilag káros lenne a köztisztviselők fizetés igénybevétele körüli tilalom és tájékozatlanság fenntartása, ha ez a köztisztviselők javát abszolut tökéllyel szolgálná. És milyen hallatlan nagy kár és mulasztás a jelenlegi tökéletlen állapot fenntartása.

A kisiparosoknak és kiskereskedőknek egzisztenciális érdeke tehát, hogy ugy egyenkint, mint érdekképviseleteik utján minden lehető eszközzel odahassanak:

1. alkottassék egy könnyen áttekinthető, egyszerü és generális jogszabály a köztisztviselők fizetésének leköthetése, illetve végrehajtási uton való igénybevétele tárgyában;

2. hogy ez a megalkotandó törvény állitsa viszsza a háboru előtti állapotot, meghagyván az időközben hozott korszerü kiterjesztéseket és illetve egészitse ki olyan intézkedésekkel, amelyek lehetővé teszik az egyedül biztos köztisztviselői jövedelemnek a hiteléletbe való bekapcsolódását.

Pénzes Mihály dr.

Ami az egyszerüsitésből kimaradt

A törvénykezés egyszerüsitéséről szóló 1930. évi XXXIV. t.c. ugy a polgári perrendtartás, mint a végrehajtás, telekkönyvi és bünvádi perrendtartás körében kétségtelenül több célszerü egyszerüsitést tartalmaz s e helyütt csupán arra akarunk rámutatni, hogy ugy a végrehajtás, mint a telekkönyv körében is még egy-egy oly egyszerüsitést lehetett volna beiktatni, amelyek nemcsak fölösleges munkától mentesitik a biróságot, de a végrehajtás szempontjából az alperest is megkimélik fölösleges fuvar- és végrehajtási dijaktól.

Igy neveeztesen oly esetben, amikor előre ismert egyedileg és fajilag meghatározható dolgok képezik a végrehajtás tárgyát, a biróság egyszerüen **végrehajtási parancsot bocsáthatna ki azzal, hogy** az alperes birtokában levő pld. egy pej és egy szürke lovat vagy 10 q buzát lefoglaltnak nyilvánitja. Ehhez a végrehajtási parancshoz oly formáju vétiv volna csatolandó, amelynek elkeritett helyén a községi elöljáróság a pecsét alkalmazásával bizonyitaná, hogy a végrehajtási parancsban foglalt tárgyak tényleg az alperes birtokában vannak. A végrehajtási parancs kikézbesitésével és a vétiv beérkeztével a végrehajtási cselekmény befejezést nyerne anélkül, hogy ebből az alperesre egyetlen filér költség is háramolnék.

Ami a telekkönyv köréből kimaradt egyszerüsitést illeti, erre nézve megjegyezzük, hogy a komplikáltabb eseteket kivéve a telekkönyvi kérvények helyett a beadvány egyszerüen igy szólna: „Kérem a következő végzés kibocsátását". A kérvény szövege helyett következhetnék a végzés szövege, melyet az eljáró birónak csupán az okiratok s a tkvi betétek egybevetésével ellenőriznie kellene s ha a végzés a megszövegezett formában kibocsátható, azt az utasitás megadásával aláirja.

E helyütt egyidejüleg szóvá tesszük a törvénykezés egyszerüsitéséről szóló törvény életbe lépése tárgyában kiadott 49,000/1930 I. M. sz. rendelet 33. §-át, mely szerint a kérelmező a külön eljárási költség fizetése alól mentesül, ha a külön telekkönyvvezett ingatlanok szabályszerü összesitését vagy egyesitését kéri és az összesités tkvi keresztülviteléhez szükséges adatokat igazolja. Ugyanez a szakasz kimondja, hogy a kérelem mellett a tkvi tulajdonos

személyazonosságát helyhatósági bizonyitvánnyal kell igazolni.

De még helytelenebb az az intézkedés, hogy ha a kérelmet más terjeszti elő, a tulajdonos beleegyezését kell igazolni.

Ennek a kikötésnek semmi akadálya sincs akkor, ha akár a kérelmező maga, akár az ügyvéd a tkvi tulajdonos megbizásából terjeszti elő a kérvényt. Abban az esetben sem merül fel nehézség, ha a tkvi tulajdonos akár pénzintézettel, akár magánembertől vesz fel a rendlet életbe léptetése után jelzálogkölcsönt, mint magánembernek módjában van a tkvi tulajdonosnak vagyis az adósnak a tkvi összesitésre vonatkozó beleegyező nyilatkozatát kikérni.

De vajjon miként szerezze meg a magánember a tkvi tulajdonos beleegyezését, amikor a rendelet életbe léptetése előtt kelt okirat van birtokában, amelynek alapján eddig költségkimélés céljából a zálogjog bekebelezését nem kérte, az adósnak pedig esetleges malverzációk megakadályozása véget ezt a szándékát, hogy követelését tkvileg biztositani kivánja, közölni nem akarja? Az ilyen jelzálogos hitelező tehát abban az esetben, ha a bejegyzést több tkvi betétben kell foganatositani, a külön eljárási költségtől sehogy sem menekülhet s ezt kénytelen lesz — ha ugyan módjában van — a jelzálogtulajdonos terhére felszámitani.

A tkvi összesitésre vonatkozó kötelezést egyébként csak helyeselni lehet, de nem helyeselhető az a mód, mellyel a rendelet ezt kötelezővé teszi. Mindenekelőtt **tuldrágának** kell tartanunk a betétek szerint fizetendő 2 P-t, mert 50 fillér untig elég lett volna, tekintve, hogy némely tkvi tulajdonosnak 10—15 betétje is van.

Ha akár a kérelmező mulasztása, **akár egyéb körülmények folytán** a külön eljárási költség előlegezése elmarad, a kérelmező külön eljárási költség cimén a betétek szerint járó összeg **kétszeresét** köteles megfizetni.

A büntető szankció alkalmazását egyáltalában nem tartjuk megokoltnak, pláne az amugy is tulmagasan kiszabott összesitési dij mellett. Teljesen elegendő lett volna, ha a tkvi hatóság a rangsor feljegyzése mellett az elintézés eszközlését megtagadja s egyben utasitja a kérelmezőt, hogy az elintézést, illetve foganatositást csak akkor fogja eszközölni, ha kérelmező a külön eljárási költség befizetését igazolja. Ezzel feleslegessé válnék a közadók módjára való behajtás, tehát az amugyis tulterhelt közigazgatás igénybevétele, mert hiszen az elintézés, illetve foganatositás megtagadása elég kényszerito eszköz volna arra, hogy a kérelmező a külön eljárási költséget mielőbb lefizesse.

Még csak azt jegyezzük meg, hogy a külön eljárási költség lefizetésére való felhivást akkor, ha a beadványt ügyvéd, közjegyző, vagy községi, illetve körjegyző nyujthatja be, tanácsos volna ezenek kikézbesittetni és nem a járatlan ügyfélnek.

Dr. Popper Manó
mohácsi ügyvéd

Kössünk ki ügyvéd-választott biróságokat!

A törvénykezés egyszerüsitéséről szóló törvény értelmében a 400 pengőt meg **nem** haladó követelések csak fizetési meghagyás utján érvényesithetők, a békebiróságokról szóló törvényjavaslat pedig a 100 pengőn aluli ügyeket teljesen kiveszi a rendes biróságok hatásköréből és a békebiróságok hatáskörébe utalja. Nagy érdeke füződik tehát a hitelre dolgozó kereskedőknek és vállalatoknak, ugyszintén ezek ügyvédjeinek ahhoz, hogy kinnlevőségeikhez **gyorsan s minél kevesebb költséggel** jussanak, pedig az adós lakhelye szerint igazodó illetékesség, már csak a helyettesitési költségek miatt is, nem éppen a legolcsóbb perlési lehetőséget biztositja.

Szerény véleményem szerint a fenti cél legkönnyebben elérhető, ha a vállalatok a megrendelés alkalmával oly megrendelő jegyet iratnak alá, amelyben a vevő aláveti magát egy tagu, a budapesti Ügyvédi Kamara elnöke vagy főtitkára által kijelölt választott biróság itéletének. Természetesen az aláirás alkalmával figyelemmel kell lenni a Pp. 317. §-ára. Tudomásom szerint van olyan cég, amely igy jár el.

Az ügyvéd-választott biróság kikötésével jól jár a hitelező vállalat, mert 2 hét alatt végrehajtható itélethez juthat, ha a megrendelés, átvételre vonatkozó irataik rendben vannak s az alávetés is szabályszerüen **történt**;

előnyös a hitelező ügyvédjére nézve, mert tárgyalásait maga tudja ellátni, ami a békebiróságok életbelépte után lehetetlen lesz;

ügyvédmegsegitési lehetőséget is jelent, miután csak 3—400 ilyen vállalatot véve fel, legalább ugyanennyi ügyvédnek jelent a választott birósági kirendelés havi, elég jelentékeny összeget;

végül — hogy a biróság érdekeiről se felejtkezzünk meg, — valóban könnyitést jelentene a gondolat széleskörü megvalósitása a biróságokra, de kivált a budapesti központi járásbiróságra nézve.

Egyetlen ellenérv volna, hogy az adóst valamivel nagyobb költség terhelné a mainál. Ez az ellenérv azonban nem igen volna honorálható, mert hiszen a szegény vevőt, aki részletre vásárol, ugyis védi a törvény, amely az alávetést csak 1000 pengőt meghaladó követelés esetén engedi meg, a többi vásárlónál pedig ez a szempont nem lehet olyan sulyos, hogy az összes többi érdekelt szempontjaivai szemben diadalmaskodhatnék.

Ifj. dr. Vas Imre.

A közmegbizatások

A tömeggondnoki, vagyonfelügyelői és egyéb gondnoki kirendelések objektiv szabályozása évtizedes követelménye az ügyvédi karnak. Már a béke éveiben komoly panaszok hangzottak a kirendelések aránytalan és rendszertelen felosztása ellen, mert az ügyvédi kar tagjainak önérzetét és igazságszeretetét mélyen bántotta az, hogy egyes ügyesebb vagy szerencsésebb kartársak méltatlanul megelőzték érdemesebb, de kevésbé törtető kartársainkat, nemkülönben az, hogy mig egyesek nagy jövedelmet biztositó kirendelésekhez jutottak, mások, kik a köznek teljesitett önzetlen munkásságuk, képzettségük, rátermettségük, etikai kiválóságuk tekintetében magasan kiemelkedtek amazok felett, mégis vagy egyáltalán nem, vagy teljesen értéktelen, sőt sok felesleges munkát és kiadásokat okozó kirendelésben részesültek.

A gondnoki kirendelések igazságos és méltányos elosztása iránt az első komoly akciót a **Hadviselt Ügyvédek Országos Szövetsége** inditotta meg. Érveit kellően méltányolta **Tomcsányi Vilmos Pál** igazságügyminiszter és nyomban kiadta a 4800/1922 I. M. sz. rendeletet, mely a gondnoki kirendelések alapjául **a harctéri szolgálatot, a feddhetlen előéletet és a rászorultságot** fogadta el s felhivta a kamarákat, hogy ennek megfelelően készitsék el a kirendelendők lajstromát. A kamarák a felhivásnak eleget tettek ugyan, de különböző okok folytán a rendelet üdvös intézkedéseitől a gyakorlatban számos eltérés történt. A hadviselt kartársak sérelmeiket 1926-ban **Pesthy Pál** igazságügyminiszterhez terjesztették fel, ki nemes jóindulattal karolta fel a jogos kivánalmakat és az 1926. évben kiadott két rendeletével felhivta a biróságok figyelmét a kirendelések objektiv rendszerének alkalmazására. A két rendelet néhány hónapon át éreztette kedvező hatását, de lassankint a gyakorlatban ismét eltérések, rendszertelenségek mutatkoztak, ugyhogy immár az ország összes ügyvédi kamarái sürgették a kirendelések igazságos szabályozását. **Zsitvay Tibor** igazságügyminiszter, épugy mint elődei, az ügyvédi kar iránt érzett igaz rokonszenvvel és őszinte jóindulattal foglalkozott a kérdéssel s a mult hóban birák és ügyvédek részvételével ankétot hivott össze, mely ankéton sikerült is oly **elvi megállapodást** létesiteni, mely ugy a birói kart, mint az ügyvédséget kielégiti.

Az elvi megegyezésének megfelelően az igazságügyminiszter elhatározta, hogy a gondnoki kirendelések rendszerét ujabb rendelettel olymódon fogja szabályozni, hogy a kirendeléseket egy ugynevezett **„szolgálati lajstrom"** alapján birákból és ügyvédekből álló vegyes bizottság intézze. Egyben felhivta a miniszter az ügyvédi kamarát, hogy a kirendelendő szolgálati lajstromok alapjául szolgáló jegyzéket késedelem nélkül terjessze fel.

Az ügyvédi kamara választmánya a napokban foglalkozott e kérdéssel és a szolgálati lajstromba való felvételek fő **irányelveit** a következőkben állapitotta meg:

A kirendelések alapjául szolgáló kamarai névjegyzékből kihagyandók: a) kik **vagyon elleni fegyelmi** cselekmények miatt elitéltettek, b) kik ily cselekmények miatt **vádhatározat** alatt állanak, mig e vádhatározat alapján folytatott eljárás meg nem szüntettetik vagy jogerős felmentő itélet nem hozatik, c) kik **10 éven belül** oly kirendelésben részesültek, hol legalább **1000 pengő** keresetben részesültek, d) kik **5000 pengőnél nagyobb** forgalmi **aóalap** után fizetnek adót vagy **300 pengőnél nagyobb tagdijat** fizetnek.

A kamara **3 jegyzéket** s illetve szolgálati lajstromot készit: 1. a **tömeggondnoki** és **vagyonfelügyelői**, 2. az **ügygondnoki** s egyéb gondnoki, 3. az **OHE likvidációs ügyei** vitelére kirendelendők jegyzékét. Természetesen mindegyik arra érdemes és objektiv szempontnak megfelelő kartárs **felváltva** mindegyik jegyzékbe felvétetik, de egyszerre csak az egyik jegyzékben szerepelhet. A kirendeléseknél mindenesetre elsősorban irányadók lesznek az ügyvédi kamara által már régebben hangsulyozott szempontok, vagyis a **feddhetlenség, életviszonyok, hadviseltség, rászorultság** és mindazon **méltányos és igazságos szempontok,** melyek biztositják a kirendelések objektivitását és a kar tagjainak általános megelégedését.

Ime egy példa arra, hogy az ügyvédi kar **kitartó, szolidáris** küzdelmével mindenkor eléri jogos kivánalmainak teljesülését.

Joggyakorlat

A kir. Kuria ujabb döntéseiből kiemeljük az alábbiakat:

Házastársak között nincs sommás visszahelyezés. A házastárssal szemben a lakásberendezési tárgyakra a közös birtoklás állapota csak az együttlakás utján volna keresztül vihető, ami azonban ki nem kényszerithető, mert a házastárs együttlakásra való kötelezettsége — amint az a kir. Kuria 732. számu elvi jelentőségü határozatában is kifejezésre jutott — erkölcsi természetü, amellyel szemben hiányzik a jogi kényszeritő eszköz. A házastárssal szemben a közös birtoklás tényleges állapotának védelmére a sommás visszahelyezési per fel nem használható. (P. V. 7474/1929.)

Perbeli különélés nem hütlen elhagyás. Felperes két előző bontóper után 1928. december 14-én az alperes ellen bontópert tett folyamatba, azonban a nevezett az 1929. április 4-én tartott tárgyaláson a keresetétől elállott. Eszerint az alperes az 1929. április 4-én jogos indokból külön élő házasfélnek tekintendő. Az alperessel szemben tehát sem a felhivott törvényhely, sem a 406. sz. elvi határozat értelmében, tehát 1929. május 1-én a házassági életközösség visszaállitása iránt törvényes hatállyal

birói felhivás kibocsátását kérni nem lehets igy a törvényes előfeltételek hiányában a fellebbezési biróság az anyagi jogot helyesen alkalmazta, amidőn felperest keresetével elutasitotta. (P. III. 185/1930.)

Kártérités. A birói gyakorlat által a géperejü jármüvek okozta balesetekből származó kártéritési felelősségre kiterjesztett 1874:XVIII. t.c. 9. §-a értelmében a kártéritési követelés sérüléseknél a baleset bekövetkeztétől számitott három év alatt elévül. Az elévülést csak a követelés beismerése, a kereset meginditása, vagy ha a peres eljárást a törvény szerint más hatóság előtti eljárásnak kell megelőznie, ez az eljárás szakitja meg. A gépkocsi okozta balesetért rendszerint az felel, aki a gépkocsit állandó, rendszeres üzemben tartja. (P. II. 2890/1929.)

Részleges jogerő. A bizonyitási inditvány lényegileg a bünösség megállapitásának alapjául szolgáló tényállás valóságának a megdöntését célozza, ámde az elsőfoku itélet ellen a bünösség kérdésében s ezzel kapcsolatosan a tényállás megállapitása miatt fellebbezés nem használtatván, a beállott részleges jogerő folytán a bünösségkérdése a bizonyitási inditvány alakjában sem tehető semmiségi panasz tárgyává. (B. III. 7390/1929.)

Szolgálati viszony. Az alperes az elsőbiróságnál tett és jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozata szerint elismerte, hogy a felperest egy évi felmondási idő illeti meg. E jogelismerés visszavonásának hatálya nincsen, mert az elismerés visszavonásának csak jognyilatkozatokat hatálytalanitó okok esetén volna helye. Az 1919/1920. M. E. sz. rendelet szerint a felek az alkalmazotti hatáskör és fizetés dolgában szabadon is egyezhetnek, tehát hatáskör és fizetés leszállitása dolgában is megegyezhetnek. (P. II. 1085/1929.)

Ügyvezető igazgató hatásköre. Az alperesi egyesület ügyvezető igazgatója volt a felperes. Azonban, mint azt a fellebbezési biróság helyesen megállapitotta (K. T. 43. §.), ha felperes az alperes üzemének vezetésére fel is volt hatalmazva, a felperes javaslatára megállapitott havi fizetéseken kivül nagyobb fizetésnek visszamenőleges megigérése hatásköréhez nem tartozott és abból az alperesre kötelezettség elvállalása a kereskedelmi üzlet folytatásával rendszerint nem jár és nem olyan jogcselekmény, amelyet az alperes üzeme rendszerint szükségessé tesz. (P. II. 1014/929.)

Ági vagyon és szerzeményi vagyon. Ha az apa oly módon szerez ingatlant, hogy azt közvetlenül gyermekei nevére iratja, akkor a gyermek hagyatékában ági vagyona befektetett vételár, mig az ingatlan, amely soha sem volt az apáé, a gyermek szerzeményi vagyona. Ebben a szerzeményi vagyonban a tulélő házastárs örökösödik a törvényes öröklés szabályai szerint, de a befektetettági érték megtéritési kötelezettségével. (P. I. 752/1929.)

Alapszabály — irásbeli szerződés. Az érvényesen létrejött alapszabály irásbeli társasági szerződésnek tekintendő és a benne foglalt választott birósági kikötés hatálya nincs a tagok aláirásától feltételezve, ennél fogva az alapszabályokban foglalt választott birósági kikötés érvényes s emiatt a felp. kereseti igényét a rendes biróság előtt nem érvényesitheti. (P. VII. 7085/1929.)

A szövetkezeti tag megtámadási joga. A K. T. 174. §-ának az állandó birói gyakorlat értelmében a szövetkezeti közgyülés határozatok megtámadásánál is alkalmazandó rendelkezése szerint a szövetkezet minden tagja megtámadhatja a közgyülés határozatát, ha az a törvénnyel vagy az alapszabályokkal ellenkezik. (P. IV. 7158/1929.)

Jogfenntartásos fizetés átértékelése. A felperesnek az alperes részéről névértékben felajánlott teljesitést mind a két követelésük tekintetében visszautasitották, mire az alp. a tartozásokat birói letétbe helyezte. Ez az eljárás a törvény 14. §-ának 3. bekezdése szerint a jogfenntartással való elfogadással egy tekintet alá esik, viszont az oly teljesitést, amelyet jogfenntartással fogadtak el, az idézett bek. első mondata szerint a különben átértékelhető pénztartozásnak átértékelését nem zárja ki és az idézett §. utolsó bekezdése értelmében, arra az esetre is vonatkozik, ha a pénztartozás összegét birói itélet határozta meg. (P. IV. 330/1930.)

Átértékelés. Mint a visszajáró ingatlan-vételár iránti követelés, mint pedig a beruházásokból eredő gazdagodás visszatéritése iránti követelés olyan, amely az 1928:XII. tc. értelmében is átértékelhető. (P. VI. 330/1930.)

Biztositási ajánlat elfogadása. A biztositási ajánlat 60 nap alatti vissza nem utasitási vélelmét a törvény arra az esetre állitja fel, ha és amennyiben a biztositó könyveiben való bevezetés megtörténne és ennek időpontja az adott esetben meg nem állapittattak. (P. VII. 5349/1930.)

Bizománybaadó felelőssége. A bizománybaadó csak a szükséges és hasznos kiadásokért felel, azokért azonban nem, amelyek a Kt. 369. §-a értelmében a bizománybaadó érdekeinek megóvására vonatkozó bizományosi kötelesség elmulasztásával szaporodtak fel. (P. IV. 7157/1929.)

Baleseti kártérités védőszerkezet hiányáért. Megállapitandó az alperesnek a baleset előidézésében közreható gondatlansága azon az alapon, hogy a gazdaságában használt kukoricamorzsológépnek a mellette foglalatoskodó munkás testi épségét veszélyeztető fogas kerekét védőburkolattal fel nem szereltette és a gépeket ilyen védőburkolat nélkül tartotta müködésben. (P. II 2342/1930.)

Eskü alatti meghallgatás törvénytelenitési per ben. A Pp. 696. §-a értelmében a gyermek törvényességének megtámadása iránt folytatott perekben is alkalmazandó rendelkezés szerint, a félnek eskü alatti kihallgatását elrendelni csak más bizonyiték kiegészitésére lehet. (P. III. 1439/1930.)

Durva hálátlanság és érdemetlenség. Durva hálátlanság okából a végrendelet megtámadásának helye nincs, mert ehhez a birói gyakorlat szerint érdemetlenség szükséges. A felperes által durva hálátlanság cimén felhozott bántalmazások azonban nem meritik ki az öröklésre való érdemetlenséget. Szó lehet arról az érdemetlenségi okról, hogy a kedvezményezett alperes az örökhagyót a végrendelet visszavonásában vagy uj végrendelet alkotásában megakadályozta. Erre azonban a perben nem volt adat. (P. I. 261/1930.)

Csábitásból származó kártérités. A házassági ígérettel elcsábitott nőnek a csábitásból származó kárát érvényesitő pere nem a Ht. 1. §-án alapuló per, igy a csábitással származó kártéritéssel szemben nem lehet a Ht. 1. §-ában foglalt rendelkezésre sikeresen hivatkozni. (P. III. 1460/1930.)

Felelősség kizárása. Az alperes az eladott gépkocsiért való felelősségét jogügylet álta kizárta s nem terheli csalárdság abban, hogy annak valamely hibáját a vevő felperes előtt tudatosan elhallgatta; az anyagi jog szabályainak sérelme nélkül döntött a fellebbezési biróság akként, hogy az alperest a gépkocsi alvázának kicserélésére, illetve kártérités fizetésére nem kötelezte. (P. VII. 7909/1929.)

Schubert Ignác dr.

Különfélék

Ügyvédsors. Az egri ügyvédi kamara évi jelentéséből kiemeljük az alábbi érdekes és jellemző nekrologot: „Az 1930. évi jelentésünket a kegyeletes megemlékezés szavaival kezdjük. Ez év julius 23-ik napján az Ur magához szólitotta Magyarország ügyvédeinek nesztorát: Babocsay Sándor egri ügyvédet. Szelleme az utolsó napig üde és éber volt. Még az utolsó héten is jogi szaklapokat olvasott. De a 84 éves gyönge, törékeny test már nem birta az ügyvédséggel járó fizikai munkát és két hónappal halála előtt, munkaképtelenség okából, kérte kitörlését a Kamarából, mely alkalommal a Kamara tiszteletbeli tagjává választotta 1930 junius 29-én tartott közgyülésében. Erre a megtiszteltetésre — melyet ezuttal első izben nyujtott Kamaránk — hosszu életen át kifejtett nagyérdemü ügyvédi és közéleti ténykedésével szolgált rá. 62 éven át volt aktiv tagja a Kamarának, melynek már 1878. évben választmányi tagja lett, 1881-ben ügyésze, amely tisztségét 25 éven át viselte osztatlan bizalommal. Mikor 1906-ban Eger városa országgyülési képviselőjévé választotta, akkor erről a kamarai tisztségéről lemondott. 1909-ben elnökhelyetessé, majd 1915-ben elnökké választották, amely tisztségét mindaddig viselte, mig a kir. Kuria ügyvédi tanácsába nem neveztetett ki tagul. Hat évig Eger város főügyésze volt, melyet az Egri Takarékpénztár Rt. ügyészségével cserélt fel. Eger város és Heves vármegye közéletében állandóan irányitó szerepe volt. A város képviselőtestülete és a vármegye törvényhatósága legrégibb választott tagját tisztelte benne és nagy kötelességtudására a legjellemzőbb volt az a megállapitás, hogy a vármegye a közigazgatási bizottsági üléséről, 1891. évben történt beválasztása óta, egyetlen egyszer sem hiányzott. Az uj vármegyei reform után a törvényhatóság örökös tagjává választotta, az államfő pedig kormányfőtanácsosi kitüntetéssel honorálta érdemeit. Mindenesetre jellemző egy ilyen hosszu, állandóan közbecsülés mellett leélt és nagy sikerekre is hivatkozható ügyvédi élet eredményére, hogy ez a nagy ember az emberileg elképzelhető legszerényebb életmód mellett is koldus-szegényen halt meg." — Ez az ügyvédi sors!

Halálozások a birói karban

Váratlanul dőlt ki a központi kir. járásbiróság két régi tagja: Morvay Károly alelnök és Buzáth Péter táblabiró, akiket a puritán birói erkölcsök mellett a megértés és az ügyvédi kar iráti kollégiállis rokonszenv jellemzett. Az ügyvédség körében elhalálozásuk a legnagyobb részvétet váltotta ki, melyhez a magunk részéről csatlakozuk.

Hangulatkép a kamarai közgyülésről. A budapesti ügyvédi kamara most „lezajlott" közgyülése — amelyről a napilapok részletesen beszámoltak, — hü tükörképét mutatta nemcsak a fővárosi, hanem az egész magyar ügyvédi kar lelkületének, érzéseinek. A két napon át tartott közgyülés egyetlen szónokától sem hallottuk az elismerés, megelégedés szavait, ellenben a kamara müködésével szemben a panaszok, sérelmek egész sorozata került napirendre és vált okozójává a legélesebb támadásoknak. Blauner Mór kamarai főtitkárnak a közmegbizatásoknak szociális szellemben való elosztására vonatkozó javaslata általános tetszést aratott. A régi kamarai vezetőségnek egyik oszlopos tagja, Szilágyi Arthur Károly, épugy, mint az ellenzék kiváló szónoka, Opler Emil és az Országos Ügyvédi Liga kitünő elnöke: Szőke Gyula felsőházi tag, csak ugy, mint az ifju gárda lelkes tagja, Szalay Sándor, egyaránt kifogásolták a kamara évi jelentésének erőtlenségét és egybehangzóan követelték a kar gerincesebb állásfoglalását. A támadások pergőtüzének homlokterében természetesen a „Törvénykezés egyszerüsitéséről" szóló törvény állott, mellyel szemben Vekerdy Géza, az Országos Ügyvéd

Otthon Egyesület nagytehetségü főtitkára époly lendületes, mint kiváló jogászi képzettségre valló beszédében sorakoztatta fel az ügyvédi kar jogos kifogásait, sérelmeit és aggodalmait. Lelkes szavai és az azokból előtörő igazságok ereje magával ragadta az egész közgyülést, olyannyira, hogy a közgyülés tulnyomó többsége — a kamara választmányának inditványával szemben — határozattá emelte azt a javaslatát, mely a Te. sürgős módositását, a közjegyzők favorizálásának mellőzését és a végrehajtók részére nyujtott tulzott kedvezmények megszüntetését követeli. Juhász István férfias, ellenzéki s szókimondó felszóllalása — amelyben az ügyvédi sérelmet tárt fel — sürü közbeszólást provokált az ellentáborból. A közgyülés hangulatának leghivebb kifejezője volt az, hogy a kamara mindkét másodelnöke, — ugy Kövess Béla, mint Baracs Marcell és a kamara választmányának több tagja, — a hivatalos inditvány ellen szavazott. A „viharos" hangulatu közgyülésnek ez a szavazás volt az egyik örvendetes momentuma, mert e szavazásnál megvalósult a kar rég óhajtott szolidaritása, a másik örvendetes momentuma az volt, hogy a kar példátlanul sulyos gazdasági helyzetében is kizárólag közérdekü sérelmek ellen emelt szól és minden egyes szónok beszéde a nemzethüség, alkotmánytisztelet s a kar erkölcsi emelkedettségének ékes bizonysága volt. Ez a két momentum a kar szebb, jobb jövőjének biztató jele. A kar gazdasági boldogulásának két vezércsillaga: a kartársi szolidaritás és a kar önérzetes, bátor, tetterős munkája!

A szegényvédelem állami feladat. A Külföldi törvényhozás immár elfogadta azt az elvi álláspontot, hogy a szegényvédelem époly állami feladat, mint a szegény betegek gondozása, szegény földmivesek földhöz juttatása, szegény kisiparosok olcsó hitellel való ellátása és más hasonló közérdekü gondoskodás. Németország évi 20 millió aranymárkát fordit a szegényvédelem céljaira, melyből a szegényjogos ügyek ellátását végző ügyvédek mindegyike átlag havi 150 márka dijazásban részesül. Anglia, Franciaország, Olaszország, Ausztria szintén gondoskodtak a szegényvédelem illő dijazásáról. Mellőzve ezuttal a kérdésnek részletes tárgyalását, szükségesnek tartottuk kiemelni ezt a nagy állami feladatot a sablonos ügyek tömegéből azért, mert a gondnoki kirendelések szabályozása kapcsán egy alapjában elhibázott gondolat bukkant föl, nevezetesen, hogy a gondnoki jövedelmekből ügyvédi jóléti célokra forditandó összegek részben a szegényvédelem dijazására használtassanak föl. Kamaránk választmánya — nagyon helyesen — a limine elháritott minden ily megoldást. De eltekintve az elvi alaptól, a gondnoki jövedelmekből csak jelentéktelen összeg jutna a szegényvédelem dijazására (egy-egy ügyre 6—7 pengő), mig ezzel szemben a sok kis tétel összeségében, egy célra forditva, jelentékeny anyagi erőt reprezentál. Inkább várunk a szegényvédelem dijazásának illő megoldására, mintsem kicsinyes szempontok által irányitva feladjuk magát az elvi álláspontot.

Aradi Béla kamarai elnök. Az ügyvédi közéletnek egyik kitünőségét, dr. Aradi Béla ujpesti ügyvédet a pestvidéki kamara közgyülésének egyhangu bizalma a kamara elnökévé való megválasztásával tisztelte meg. Amidőn az uj elnököt — akit lapunkhoz régi barátság szálai füznek — szeretettel-jesen üdvözöljük, annak a reményünknek adunk kifejezést, hogy dr. Aradi Béla lelkes és kitartó müködése az ujpesti kamarának diszt és egyben előnyt fog jelenteni.

Kitüntetések. A kormányzó dr. Tunyogi Szücs Géza kartársunkat a debreceni ügyvédi kar jelentős tagját, közéleti tevékenységének elismeréséül a m. kir. kormányfőtanácsosi cimmel tüntette ki. Ugyanez a kitüntetés jutott osztályrészül dr. Kollár László budapesti kartársunknak, a fiatalabb gárda egyik igen tehetséges tagjának, aki évek hosszu során át a Magyar Jogászélet főtitkári tisztét tölti be a legnagyobb elismerés mellett. Mindkét kartársunkat a legmelegebben üdvözljük.

Irattári kezelés elleni panaszok.! Egész délelőttöt vesz igénybe, ha valaki az irattárban valamit meg akar nézni. Háromnál több számot nem adnak ki még akkor sem, ha pl. négy darabot kér az ember s a számok egymás után következnek! A három darab esetleges megtekintése csak ugy lehetséges ha ugyanegy csoporthoz (ugynevezett betücsoporthoz A), B) vagy C) csoporthoz) tartozik. Ha ellenben a másik szám a másik csoporthoz tartozik, akkor már nem kap értesitést. Ember-ember hátán tolong, a pulthoz hozzáférni lehetetlenség, ugyhogy akik hátul vannak, még a számot sem tudják odaadni az átlag minden negyedórában jelentkező tisztviselőnek. Ilyenkor nem hozza ki mind a darabokat s akiét nem hozta ki, az tovább vár ismét legalább egy negyed órát. S ha végre szólitják a számot, az illető nem tud hozzáférni, azért, mert vagy nem hallja a szólitást a távolság miatt, s ha hallja is, előfordul az az eset, hogy az irattáros az illető ügyvéd jelentkezésére, hogy „itt van" — kedélyesen azt feleli: „én meg itt vagyok" és nem nyujtaná ki a karját, hogy az illető ügyvéd, aki az összezsufolt tömeg miatt egy talpalattnyi helyet talált a pult végén, — az iratot kézhezvehesse. Ezt a forgalmat különben is egy óra alatt (½10—½11-ig) képtelenség lebonyolitani. Az irattárosok azzal védekeznek, kevés az ember, mert minden csoporthoz csak egy ember van. Csak ugy segithet magán az ember, ha darabonkint 40 fillért fizet, hogy 11—12-ig megtekinthesse az irairatokat. De ez sulyos és igazságtalan megterhelése a tulterhelt ügyvédségnek. Az Ügyvédszövetségi zöld vétivek miatt is igen sok panasz van. Néha megküldik azt értesitést, ellenben igen sok esetben

EGYETEMI KÖNYVTÁR Folyóiratok SZEGED

becsapják az aktákhoz, s ugyanugy utána kell mászkálni és ácsorogni érte, hogy az ember megtudhassa, hogy kézbesitve van-e a darab. **Felhivjuk a központi kir. járásbiróság kiváló és megértő elnökének figyelmét ezekre a kellemetlen visszásságokra.**

A végrehajtás körüli költségek kimeritő táblázatos összeállitásával a kiadó Ügyvédek „Szilágyi Dezső Köre" (Helyettesitő Központ) házagpótló munkát végzett. Az ügyes és alapos könyvecske a hozzámellékelt dijszabással minden ügyvéd és kiküldött részére nélkülözhetetlen. A dijszabás a budapesti és a pestkörnyéki biróságok területein érvényes adatokat tartalmazza. Ára 40 fillér.

Uj jogegységi döntés. A m. kir. Kuria polgári jogegységi tanácsának 44. számu döntvénye: „A nagyobb gazdasági gép átvétele és használatba vétele egymagában nem zárja el a megrendelő kiskirtokost attól, hogy az 1900:XXV. tc. 1. §-ában foglalt tilalom ellenére, a 27483/1901. számu kereskedelemügyi miniszteri rendelet 6. §-ának utolsó bekezdésében megállapitott föltétel megtartása nélkül kötött vételi ügyletnek vele szemben való hatálytalanságára hivatkozhassék."

Az igazságügyi tárca költségvetése. Az országgyülés e hó végén kezdi a költségvetést tárgyalni, melynek vitájából bennünket különösen az igazságügy tárca költségvetésének anyaga érdekel. Az ügyvédképviselők közgyüléseink és értekezleteink alkalmával ismételten kijelentették, hogy egyöntetüen, szolidáris érzéssel állást foglalnak azon közérdekü kivánalmak megvalósitásáért és azon általános sérelmek kiküszöbölése végett, melyek az igazságszolgáltatásnak, a jogbiztonságnak és a jogkereső közönségnek problémái. Az ügyvédi hivatás védelme, a zugirászat megfékezése, az okirati javaslat, a békebiróság, a csődreform, az illetékmentesités, az ügyvédi jóléti intézmények állami támogatása, a szegényvédelem állami dijazása, az alsófoku közigazgatási biráskodás és az igazságügyi reformok hosszu sora évtizedek óta vár megvalósulásra. Ezek a reformok nemcsak nem terhelik meg a polgárságot, hanem ép ellenkezőleg, javitanák a gazdasági helyzetet, mert nincs oly nemzetgazda, ki ne tudná, hogy a jó, gyors igazságszolgáltatás és modern közigazgatás jelentékeny megtakaritással jár ugy munkában, mint pénzben és sok anyagi károsodástól mentesit. A parlamentben ülő 40 ügyvédképviselő feladata volna felvilágositani azokat az elfogult és szük látókörü urakat, kik az ügyvédi karnak az alkotmányos jogok védelme, az igazságszolgáltatás magasabb érdekei és a közigazgatás javitása érdekében vivott küzdelmét és nagy hivatását a végrehajtást szenvedők, vagy a vidéki irnokok egyoldalu és rosszindulatu vádaskodása alapján itélik meg.

Erős dr. ur. A közismert Schreiber-féle gyilkossági bünügy nyomozatának egyik érdekes jelensége az a kép, mely Schreiber barátjának, Erős doktor és álügyvédjelölt urnak „ügyvédi müködéséről" napvilágot látott. A doktor ur egy-két éves állitólagos joghallgatói multra tekinthet vissza, ellenben igen jelentékeny ügyvédi tevékenységet fejtett ki s a napilapok közlése szerint mintegy 30 születési bizonyitványt és más okmányokat talált a rendőrség a házkutatás alkalmával a „doktor ur" irodájában. Valóban nem mindennapi jelenség egy-egy ily forgalmas iroda, de mégis valahogy visszás érzést kelt bennünk, hogy akkor, amikor a tehetséges, képzett, fiatal ügyvédek illő ügyvédi munkaalkalom hiányában a létért küzdenek, amikor öreg, érdemes, családos ügyvédek a nélkülözés áldozatai lesznek, akkor Erős „doktor ur" és társai valóságos nagyüzemeket létesitenek hatósági bizonylatok, illetőségi és egyéb okmányok megszerzésére. Talán mégis ideje lenne már, ha nem is az ügyvédi kar érdekében, de a jogbiztonság, a hatóságok és a védtelen polgárság érdekében gátat vetni a kamarán kivüli „doktor urak" tevékenységének?

A Helyettesitő Központ és az OHE. Ez a két „koncentráció" csak egészen véletlenül került tollunk elé abból az alkalomból, hogy a kamara közgyülésén a Helyettesitő Központ egyik ifju és lelkes megteremtője büszkén hivatkozott arra, hogy a Központ egy év alatt 2200 helyettesitést juttatott szerény viszonyok között élő kartársainknak és ügyvédi munkadij fejében köztük 8000 P-t, szóval Nyolcezer pengőt osztott ki. Ez alkalommal eszünkbe jutott ama másik Központ, mely a szerény ibolyához illően, csupán három betücskével jelentkezik a forumon, melyet OHE-nek neveznek a benfentesek. Ime ez a központ évenként szintén mintegy 2200 ügyet intéz el, ám munkadij fejében mintegy 500,000 pengőt, szóval fél millió pengőt juttat ügyvédjeinek. Azt talán felesleges is megemliteni, hogy a Helyettesitő Központ 8000 pengőjében mintegy 150 kartárs részesedett, mig ellenben az OHE félmillió pengője alig tizenöt ügyész ur javára jut. És a Helyettesitő Központ ideális lelkü, ifju tagjai még felbőszültek azon, hogy a kamara évi jelentése nem emlékezett meg az ő tevékenységükről! Oh, ártatlan ifjuság! Mért nem vesznek példát az OHE élettapasztalatokban gazdag ügyészeiről? Lám ők ily „sikerdus" eredmény dacára teljes megelégedéssel veszik tudomásul, hogy róluk hallgat a kamarai választmány évi jelentése.

Panaszok a végrehajtási dijak ellen. Kartársaink köréből nap-nap után sulyos panaszok hangzanak a végrehajtói dijak, különösen a vidéki fuvardijak magassága ellen. Legutóbb egy kartársunk a székesfehérvári járásbiróság területén 500 P. iránt foganatositott végrehajtási ügyben 38 P 90 f végrehajtási dijat volt kénytelen előle-

gezni, mely összegből 25 pengő a fuvarköltség. Mint értesülünk az ügyvédi kamara legközelebbi közgyülésén foglalkozni fog a végrehajtási dijak kérdésével és statisztikai adatok alapján fog illetékes helyen orvoslást keresni. A végrehajtó urak egy része egyáltalán nem akarja tudomásul venni, hogy vasut és autóbusz is van a világon.

Megszünik az OFB. Az elmulás rendszerint szomoru érzelmet vált ki az emberből, de vannak kivételek. Nem hisszük, hogy van Magyarországon érdektelen jogász, aki ne venné örömmel tudomásul azt a hirt, hogy az igazságügyminisztérium az OFB likvidációjára irányuló törvényjavaslatot most készíti elő, amelynek értelmében ez a biróság a folyó év végével megszünik. Sokkal közelebb állunk időbelileg ehhez az intézményhez, semhogy teljesen objektiv kritikát lehessen mondani, de már most is megállapithatjuk azt, hogy a törvény végrehajtása, illetve e biróság müködése általában nem volt szerencsés. Biróságnak nevezték el, de valójában nem volt az. De mindentől eltekintve már csak azért is helyeselni kell ennek az intézménynek a megszüntetését, hogy a biróságoktól elvont munkaerők visszatérhessenek igazi hivatásukhoz. Általában megelégedéssel vesszük tudomásul azt az irányzatot, mely a biráknak a közigazgatási vagy politikai természetü müködéstől való mentesitését célozza, mert minden olyan elemet távol kell tartani a birói hivatástól, amely alkalmas a birói függetlenség, pártatlanság és tárgyilagosság megzavarására. A likvidálás előkészitésével az igazságügyminiszter dr. Vladár Gábor miniszteri tanácsost bizta meg.

Ügyészi megbizottak késedelme. A budapesti kir. büntető járásbiróságnak és az ügyvédeknek zavartalan müködését rendkivül károsan hátráltatja az a körülmény, hogy az ügyészségi megbizottak a kitüzött határidőket pontatlanul látják el. Már pedig a biróság amugyis tulhalmozott munkáját csak akkor tudja kellően lebonyolitani, ha a tárgyaló birák előre megállapitott munkaprogram szerint dolgozhatnak, amit azonban lehetetlenné tesz az ügyészségi megbizottak egy, sőt másfél órás késése. Igaz, hogy a havi 24 pengős tiszteletdij az ügyészségi megbizottak munkájának nem ellenértéke, de aki önként ajánlkozik és vállalkozik e mindenesetre tiszteletreméltó munka kifejtésére, az kötelességét ugy lássa el, hogy az a biróságnak, ügyvédeknek és feleknek hátrányára ne szolgáljon.. Felhivjuk a budapesti kir. ügyészség és büntető kir. járásbiróság elnökének figyelmét erre az anomáliára abban a reményben, hogy felügyeleti hatáskörükben sürgősen orvosolni fogják ezt a közérdekü sérelmet!

A miskolci kartársak is panaszkodnak a közmegbizatások igazságtalan elosztása miatt. A miskolci ügyvédi kamara rendkivüli közgyülésen tárgyalta a sérelmet és tulnyomó többséggel elhatározták, hogy a konkrét sérelmek felsorolásával az igazságügyminiszterhez fordulnak orvoslás végett. A panaszfeliratot dr Forgács Dezső kamarai titkár szerkesztette. Időközben éppen az igazságügyminiszter javaslatára, az elnöklete alatt megtartott ankéten olyan megoldást fogadtak el a meghivott ügyvédtestületek képviselői, mely a miskolci kartársakat is meg fogja nyugtatni. Erről a kérdésről egyébként lapunk más helyén bővebben számolunk be.

A kényszeregyezségi likvidáció jogszabályai. A kényszeregyezségi értékesités jogszabályait igen praktikus, ügyes könyvecskében foglalta össze ifj. dr. Gergely Ernő kartársunk. A könyvecske tartalmazza a kényszeregyezségi likvidációra vonatkozó rendeletet és minden szakaszhoz gyakorlati értékü magyarázatot, utmutatást. A hasznos könyvecskét — mely minden könyvüzletben kapható — kartársaink figyelmébe ajánljuk.

Kartársaimnak tárgyalásokon (végrehajtásoknál, árveréseknél, ugy perenkivüli ügyekben is) helyben és vidéken lelkiismeretes és szakszerü, esetenkénti **helyettesitését** vállalom.. Dr. Sachs Henrik ügyvéd Budapest, IX., Üllői ut 113. Tel.: J. 402—99.

A gazdasági viszonyok rosszak, de a jövőben bizakodunk és reménykedünk különösen akkor, ha veszünk egy osztálysorsjegyet. A szerencse vak és véletlen, könnyen leehtséges, hogy Ön is nyer egy tekintélyes összeget és jóléthez, gondtalansághoz jut! Akinek nincs sorsjegye, még ez a reménye sincs. Most itt az alkalom, rendeljen egy osztálysorsjegyet bármely főárusitónál, huzás már április 17-én kezdődik.

Országos Ügyvéd Otthon Egyesület hivatalos közleményei

A budapesti Kamara az Otthonért

A most lefolyt közgyülésen igazgató-helyettesünk, dr. **Mészöly Imre** egyesületünk érdekében a következő nagy horderejü javaslatot terjesztette elő:

„Mélyen tisztelt Közgyülés! Az **Országos Ügyvéd Otthon Egyesületről** évi jeletésünk megemlékezik. Legmélyebb hálával és tisztelettel adózunk a kamara vezetőségének azért, hogy az **Országos Ügyvéd Otthon** nemes intézményét méltóan felkarolja, sőt ez évi költségvetésében is 10,000 P-vel óhajtja dotálni. Mindenekelőtt tisztelettel kérem a közgyülést, hogy a költségvetésnek ezt a tételét kegyesen elfogadni méltóztassék. Az **Országos Ügyvéd Otthon Egyesület** mindnyájunk ügye és talán az első intézmény, amely pártkülönbség nélkül egyesiti a karnak tagjait. Azonban midőn ezt

megállapitom, sajnálattal kell rámutatnom arra, hogy az **Országos Ügyvéd Otthon Egyesület** még mindig nélkülözi azokat az eszközöket, melyek főcéljának megvalósitásához: a vagyontalan aggok és özvegyek ellátáshoz szükségesek. Ennek nagyrészt oka az ügyvédi kar anyagi helyzete, de meg kell állapitani azt is, hogy a kormányzat részéről az Országos Ügyvéd Otthon Egyesület érdekében eddig még mindig nem történt semmi. Vagyis történt valami, de — sajnos — csak a kárára, amennyiben a főváros által megszavazott 20,000 P segélyből a belügyminiszter ur 16,000 P-t egy tollvonással törölt.

Az **Országos Ügyvéd Otthon Egyesület** majdnem egészen a saját erejéből szerezte meg a Stefánia ut legszebb helyén az **Otthonnak** alkalmas épületet. További nagy feladatait: a **szanatóriumi ellátást, gyógykezeltetést,** nem birjuk egyelőre megvalósitani, megfelelő anyagi erő hiányában, pedig a kar leromlott anyagi helyzete mellett, amikor 1000 és 1000 ügyvéd ott tart, hogy a maga és családja szanatóriumi ápolásának, gyógykezeltetésének költségeit nem birja fedezni, kötelességünk lenne rólunk gondoskodni. Most megfelelő alkalmat látok, mert a tömeggondnoki kirendelések tárgyában tartott legutóbbi ankét az igazságügyminiszter kezdeményezésére ugy határozott, hogy vegyesbizottság jelölje ki azokat a kartársakat, akik kirendelésben részesüljenek. Ezt az alkalmat megfelelőnek tartom, hogy kérelmünkkel az igazságügyminiszterhez forduljunk és ezért a következő inditványt terjesztem elő:

„Kérje fel az ügyvédi kamara az Igazságügyminiszter Urat, hogy a gondnoki kirendeléseket szabályozó rendeletbe vegyen fel olyan rendelkezést, hogy a tömeggondnok, vagyonfelügyelő, zárgondnok, ügygondnok és bármily egyéb gondnok javára megállapitandó gondnoki munkadij tényleg befolyó összegének 5%-a az Országos Ügyvéd Otthon Egyesület javára az illetékes kamara pénztárába fizetendő be.

A gondnoki jövedelmek **évi** összege az igazságügyi, közigazgatási és árvaszéki ügyekben egymillió pengőre tehető. Ennek az egymillió pengőnek 5 százaléka 50,000 P. Ha mi ezt — amit egyénenként senki sem érez meg — a kar altruista céljaira fordithatjuk, akkor gyorsan megvalósithatjuk a vagyontalan aggok és özvegyek illő eltartását, a kedvezményes szanatóriumi ellátást és gyógykezeltetést s igy e jelentéktelen áldozat bőségesen visszatérül a kar tagjainak és családjaiknak." (Általános helyeslés és taps.)

Az inditványt a közgyülés érdemleges előkészités végett a kamarai választmány elé utasitotta. A kamara választmánya pedig a közelmult napokban már foglalkozott is az üggyel és **elfogadta** ezt az **elvi álláspontot,** hogy a gondnoki és vagyonfelügyelői jövedelmek 10%-a jóléti intézmények alapjaira fordittassék. Értesülésünk szerint az a terv, hogy a 10%-ból 5% az **illetékes kamarák segélyalapjára,** a másik 5% pedig az **Országos Ügyvéd Otthon Egyesület** javára fordittassék.

Egyesületünkbe uj tagokul beléptek: Budapestről: Sztehló Kornél, Mann Mór, Knoblauch Virgil, Battlay Dezső, Tessler Dóra, Sándor István, Holitscher Márk, Mühlrad Artur, Lázár Nándor, Lax Jenő, Lukács Péter, Berger Sándor, Forbáth Frigyes, vitéz Hatfalusy István, Koródi István, Kátai Jenő, Bajor Ármin, Baján Ferenc, Bálint Ferenc, Áldor Gyula, Egri Bónis Pál, Fleiner Soma dr.-ok.

Vidékről: Gyula: Tury Ferenc, Kaposvár: Bedő Béla, Kispest: Elschléger Dezső, Monor: Borzsák Jenő, Vasvár: Dénes Mór, Rásó Béla, Novák Béla, Mozsolics István, Pokorny József, Pesterzsébet: Friedmann Jakab dr.-ok.

A Temetkezési Segélycsoportba felvett uj tagok: Budapestről: Bárdos Bernát, Kovács Ignác, László M. Mihály, Bén Imre, Gábor Miklós, Stein Lipót, Perl Imre, Steiner Antal, László Ferenc, Szász János, Barcza Antal, kibédi Madaras József, Thébusz Zoltán, Balla Pál, Battlay Dezső, Weser Richárd, Ancsin Pál.

Vidékről: Balassagyarmat: Somló József, Baranyaszentlőrinc: Ludrovszky Miklós, Kaba: Bornemisza Elemér, Kiskunfélegyháza: Horváth Zoltán, Lengyeltóti: Stephanovszky Ernő, Szabadszállás: Farkas József, Székesfehérvár: Freund Zoltán.

Temetkezési segély cimen egyesületünk dr. Kikaker Ernő tagtársunk özvegyének a bejelentése után azonnal folyósitott 2400 P-t.

Gyüjtőperselyben befolyt: Szeged: dr. Szigeti Sándor P 9.10, Széll Gyula P 15.—, Ügyvédi Kamara P 54.37, Szivessy Lehel P 3.—, Schwartz József P 5.75, Lukátsy Géza P 5.40, Basch Ferenc P 4.36, összegyüjtés Szegeden 111 pengő 47 fillér.

Dr. Ribáry Géza Budapest P 20.—. Helyettesitési Központ ügyvédszoba P 26.80.

Adomány: Dr. Brósz Róbert Jászapáti 4.— pengőt utalt át az Egyesület céljaira, melyért hálás köszönetünket nyilvánitjuk.

Elhelyezkedést keres

négy éves jogászi, féléves jelölti gyakorlattal rendelkező, jólképzett,

23 éves ügyvédjelölt

akinek a tanulás a főcélja. Ajánlatokat „Doctor Juris 22" jelige alatt Erdős József hirdetőirodájába, Budapest, VI., Teréz körut 35. cimre kérek.

Kikaker Ernő dr. Egyesületünk alapitása óta egyik legielkesebb és leghüségesebb tagja a közel napokban fiatalon hunyt el tragikus körülmények között. Rokonszenves kartársunk a Doberdó hősei közé tartozott s a haza szolgálatában megromlott idegzete nem birta elviselni az ügyvédi karra nehezedő gazdasági válságot. Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni.

Ankét az igazságügyminisztériumban. A közmegbizatások igazságos megosztásának szabályozási kérdésében az igazságügyminiszter március 5-én ankétot tartott, melyre az Országos Ügyvéd Otthon Egyesület is meghivta, s amelynek képviseletében dr. Bakonyi Pál és dr. Oppler Emil elnökhelyettesek fejtették ki álláspontjukat.

Az Országos Ügyvéd Liga közleményei

TÖRVÉNYTERVEZET

az ügyvédi hivatás védelméről.

Az **Országos Ügyvéd Liga** elnökségének megbizásából dr. **Bernhard Miksa** kartársunk az O. Ü. L. igazgatósági tagja, — kinek a csődjogról, az üzletátruházásról és az üzemutódlásról irt könyvei a hazai jogirodalom elismert, kiváló munkái, — törvénytervezetet dolgozott ki a hivatásában eljáró ügyvéd védelméről. A törvénytervezet célja védelmet nyujtani a dolgozó magyar ügyvédi karnak a mindjobban elharapódzó **zugirászat** és okmányszerző **zugirodák, zugügynökök** visszaélései ellen, biztositani az ügyvédi **szólásszabadságot**, megvédeni a hivatásában eljáró **ügyvéd személyét** minden törvényellenes **inzultus** ellen és megakadályozni az ügyvédi **munkadij jogtalan elvonását**, a dolgozó ügyvéd gazdasági érdekeinek **kijátszását.**

A kiváló szakmunkát, melyet alább egész terjedelmében közlünk, az **Országos Ügyvéd Liga** törvényelőkészitő bizottsága a napokban vette tárgyalás alá és az elfogadott javaslatot az elnökség utján sürgősen az igazságügyminiszter urhoz juttatja, egyben támogatás végett megküldi az összes ügyvédtestületeknek és országgyülési képviselőknek.

A javaslat szószerinti szövege a következő:

1. §.

Aki anélkül, hogy valamely ügyvédi kamara bejegyzett tagja volna, dijazás ellenében valamely birósághoz vagy más hatósághoz (1914:XL. tc. 1. §.) beadványt készit, képviseleti minőségben eljár, jogügyletet tárgyazó okiratot készit, vagy ezen cselekmények valamelyikére ajánlkozik, valamint az, aki az ügyvédség gyakorlására való jogot szinleli, a zugirászkodás vétségét követi el és 6 hónapig terjedhető fogházzal és 1000 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Nem esik ezen §. rendelkezései alá az, aki ügyvédi oklevele alapján saját vagy hozzátartozója nevében valamelyik törvényes rendelkezés értelmében eljár, valamint aki törvényes jogköréből kifolyólag ténykedik.

Az ingatlanok adás-vételét közvetitő ügynök törvényes jogköre nem terjed ki beadványok készitésére ingatlanokra vonatkozóan, ugyszintén okiratok szerkesztésére sem, melyek célja a dologi jogok szerzése vagy megszüntetése.

A kereskedelmi üzlet folytatásával kapcsolatos ügyletek hasonlóan nem esnek e §. rendelkezése alá, amennyiben a jogosultság korlátainak tullépése nélkül eszközöltetnek.

Az 1912. évi LIV. tc. 16. §-nak 1. bek. hatályát veszti.

2. §.

Aki az 1. §-ban körülirt zugirászkodást üzletszerüen üzi, vagy az 1. §-ban körülirt zugirászkodás vétségében már kétizben jogerősen megbüntettetett és az utolsó büntetés kiállása óta 2 év még el nem telt, 3 évig terjedhető fogházzal és 5000 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Aki az ezen §. szerint minősülő és büntetendő zugirászkodást ipara körében üzi, a bünösség kimondása esetében az iparjog megvonásával is büntetendő.

3. §.

Aki az ügyvédet hivatásának jogszerü gyakorlatában akár erőszakkal, akár valamelyes fenyegetéssel akadályozza, vagy intézkedésre kényszeriti, vagy az ügyvédet hivatásából folyó eljárást alatt, vagy pedig bosszuból hivatásának gyakorlása miatt tettleg bántalmazza — amennyiben cselekménye sulyosabb beszámitás alá nem esik —, vétséget követ el és 5 évig terjedhető fogházzal és 3000 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ezen §-ban meghatározott büntetést kell alkalmazni akkor is, ha ezen §-ban emlitett cselekmények valamelyikét az ügyvéd támogatására vagy védelmére rendelt vagy kelt személy ellen követik el.

4. §.

Aki az 1914:XLI. tc. 1. §-ban körülirt rágalmazás vétségét ügyvéddel szemben, ügyvédi hivatásának gyakorlatára nézve követi el, az 1914:XLI. tc. 5. §-a szerint büntetendő.

5. §.

Aki ügyvéddel szemben, ügyvédi hivatását lealacsonyitó kifejezést használ, vagy pedig ily cselekményt elkövet, az 1914:XLI. tc. 4. §-nak 2. bek. szerint büntetendő.

6. §.

Aki ügyvéd ellen, az ügyvéd hivatásában folyó eljárása alatt, vagy pedig bosszuból hivatásának gyakorlása miatt becstelenitő, vagy megszégyenitő

kifejezést használ, vagy ily cselekményt elkövet, az 1914:XLI. tc. 3. §-ának 2. bek. szerint büntetendő. A perbeli ügyfél ügyvédjével szembeni eljárás alól az 1914:XLI. tc. 17. §-a nem képez mentesitő körülményt.

Nem zárja ki a bünvádi eljárást a folyamatban lévő ügyben alkalmazott rendbüntetés sem.

7. §.

Az ügyvédet az ügyfele képviseletében és ügyfele érdekében ugy élőszóval, mint irásban tett előterjesztéseiben — a jelen törvény korlátain belül — teljes szólásszabadság illeti meg.

Ezen §. a fegyelmi eljárás alkalmazhatóságát — ha annak feltételei fennforognak — nem zárja ki.

8. §.

Gyakorló (1. §.) ügyvéd ellen folyamatba tett büntető eljárásról az ügyvédi kamara haladéktalanul értesitendő és az ügyvédi kamara ügyészét az eljárás során a védő jogai hivatalból megilletik.

9. §.

Az 1912. évi LIV. tc. 18. §-nak ut. bek. helyébe a következő rendelkezések lépnek:

Az ügyvédi munkadij, perköltség, vagy más eljárási költség azé az ügyvédé, akinek ügyvédi tevékenysége folytán a megállapitás történt.

Az I. fokon eljárt, vagy eljáró biróság dönti el az arányt, melyben több ügyvéd az ellenfél terhére megállapitott költségben — ügyvédi tényke dése szerint — osztozik. Az arányt megállapitó végzés ellen egyfoku felfolyamodásnak van helye.

Ha az ügyfelet több ügyvéd képviselte, az ellenfél az ügyvédi költséget — amennyiben az előbbi bekezdés szerinti megosztás jogerősen nem történt —, annak az ügyvédnek kezéhez fizeti ki, aki az ügyfelet, akinek a javára a marasztalás történt, a marasztaláskor képviseli.

Az ügyfél, illetve az előző bekezdés értelmében az ügyvéd sikkasztást követ el és a BTK 358. §-a szerint büntettetik, ha az őt meg nem illető költséget annak az ügyvédnek kezéhez ki nem szolgáltatja, akinek ügyvédi tényke dése alapján megállapitott ügyvédi munkadij hozzá befolyt.

Amennyiben az ellenfél az ügyfélnek fizeti az ügyvédi költséget, annak ellenére, hogy a marasztaláskor ügyvéd képviselte az ügyfelet, ugy az ellenfél az általa teljesitett fizetésre tekintet nélkül kötelezettségben marad az ügyvédi költség tekintetében, mintha fizetést nem teljesitett volna.

Az ügyvéd az őt megillető munkadij, perköltség, vagy más eljárási költség erejéig kizárólag van jogositva kielégitési végrehajtást kérni a jelen §. rendelkezései szerint őt megillető költség erejéig.

Kielégitési végrehajtás elrendelésének az ügyfél javára megitélt tőke és kamat, továbbá az ügyvédet megillető munkadij erejéig egy beadványban helye van, ha az ügyfelet megillető tőke és kamat erejéig azon ügyvéd nyujtja be, akit a költség megillet.

Ez esetben is az elrendelő végzésben az ezen §. rendelkezései szerinti teljesités kitüntetendő.

A végrehajtást szenvedő ellenfél az ügyféllel szembeni, bár korábban jogerősen megitélt követelését az ügyvéddel szemben nem számithatja be.

Harmadik személyek igényeivel szemben az ügyvédi munkadijra annak az ügyvédnek van kizárólagos tulajdoni igénye, aki az ügyvédi munkát végezte, amelynek munkadijáról szó van.

Ezen §. rendelkezései megfelelően alkalmazandók az esetben is, ha az ügyfél az őt megillető tőke és kamathányadrészt kötötte ki külön ügyvédi munkadijnak az ügyfél javára.

Ezen %-os részesedés azonban a kifejtett ügyvédi munkássággal kell, hogy arányban álljon. 30 %-ot meghaladó részesedés kikötése érvénytelen. Az 1874:XXXV. tc. 57. §-nak a jelen §-sal ellentétes rendelkezései érvényüket vesztik.

Az Országos Ügyvéd Liga szervezkedése

A Liga szervezkedési munkálatai csendben, de annál nagyobb intenzivitással folynak. A Liga eszméje és célkitüzése nemcsak Budapesten, hanem a vidéken is erős visszhangra talált. Érdekes megemliteni, hogy román elhóditott területen, Temesvárott is szándékoznak egy hasonló szervezetet létesiteni, amely tárgyban dr. **Steiner** Béla kartársunk a következő levélben fordult a Liga elnökségéhez: „Minthogy itt is szándékozunk egy az Önök „Országos Ügyvéd Ligá"-jához hasonló ügyvédi organizációt létesiteni, nagyon lekötelezne igen tisztelt Kartárs ur, ha annak alapszabláyait nekünk beküldeni szives volna. Szivességét előre is köszönve" stb. Természetes, hogy az alapszabályokat azonnal utnak inditottuk azon reményünk kifejezése mellett, hogy alkalma lesz a két Ligának a közös ügyvédi érdekek előmozditására együtt müködhetni.

De számos levél érkezik a Ligához a vidéki kartársak részéről, amelyekben lelkesedéssel csatlakoznak az uj egyetemes szervezethez. A levelek közül helyszüke miatt csak néhányat van módunkban közölni:

Dr. **Forgács** Dezső, a miskolci ügyvédi kamara titkára a következőket irja: „A legőszintébb lelkesedéssel csatlakozom az Ügyvéd Liga munkájához és csak végtelen sajnálattal vagyok kénytelen közölni, hogy más irányu elfoglaltságom miatt az alakuló közgyülésen nem vehettem részt. Igaz kollegiális érzelemmel kivánok a nemes célkitüzés érdekében minél eredményesebb és hathatósabb munkát" stb.

Dr. **Fehér** Mihály szolnoki kartárs: „Mellékelten külön az Országos Ügyvéd Ligába belépésemet. Minden tekintetben szivvel-lélekkel hajlandó vagyok a Liga törekvéseit támogatni s ezen célból minden helyi vonatkozásu esetben készséggel állok a t. Elnökség rendelkezésére" stb.

Dr. **Bóné** Zoltán somogycsurgói kartárs: „Sok sikert kivánok a Liga müködéséhez, amely ugy látom, nemcsak a passziv rezisztenciát, hanem az offenziv harcot irta zászlajára a multban volt pozicióért, tekintélyért" stb.

Dr. **Rosenberg** Márton miskolci kartársunk: „Alakulásukat melegen köszöntöm. A sérelmek elleni Bizottság nb. figyelmébe ajánlom azt a kérdést, hogy a kiel. vhtst jelentő kiadmányok vagy vhtsi kérvények póstai bérét, hogy lehetne csökkenteni. Teljesen felesleges ezeket levélként kezelni, megérkezik minden póstai küldemény, ha nyomtatványként kezeltetik is. A vhtató kiadmány vagy kérvény nem egyéb nyomtatványnál s ha már portómentességet kieszközölni nem lehet, legalább az olcsóbb portót kéne kieszközölni a keresk. miniszternél. Ugyanez áll az ingó és ingatlan árverési hirdetményekre, vagy egyszóval az összes vhtsi „levelezés"-re" stb.

Igen érdekes dr. **Lederer** László kisteleki kartársunk alábbi levele: „Miként a csatolt kis irás igazolja, beléptem az O. Ü. L.-ba. **Ugy érzem, hogy a nehéz időkben még jobban tömöriteni kell az ügyvédeket, mint eddig tették és az is igaz, hogy hézagpótló intézmény „lehet" a Liga, ha ezt kellően vezetik.** Meg kell mondanom azonban, hogy csak akkor maradhatunk mi vidéki kartársak tagjai az egyesületnek, ha végre velünk is törődnek, ha a mi bajainkat is meglátják, s ha már a vezetőségben nincs is vidéki, ez még nem fogja maga után vonni, hogy „nem számitanak a mezei hadak". Mi vidéki — falusi — fiskálisok, ma mi vagyunk a legroszszabb helyzetben. A faluból mintegy mesterségesen szivták ki a pénzt, a földmives osztálynak nincs mit értékesitenie, a kiskereskedő elhullott és az iparos a mindennapi betevő falatját alig tudja megkeresni. Ezzel szemben a nagy bankok, a tehetős kereskedők és iparosok behozták az ingyenes jogi munkát, mert csak a behajtott ügyekben hajlandók fizetni. Erről sehol nem beszélnek, ezt csak mi érezzük, mert a lehetetlenül nehéz helyzetben a kartársak nem restelkednek egy kis konkurrenciától.

A **jegyzői munkálatok** megszüntetése csak ábránd marad, mert a t. ügyvédképviselők régen megfeledkeztek arról, hogy ők is voltak gürcölő ügyvédek és hogy esetleg még lehetnek is, most azonban félnek a falusi jegyzőktől, a hivatalos mandátum szállitóktól és nem mernek a kartársak érdekében fellépni, pedig megnyugtatom őket, stb. Én, aki évek óta tettekkel verekszem a jegyzői mandátumok ellen, nagyon jól tudom, hogy meg lehetne fogni a dolgot. Első sorban ki kellene mondani, hogy csak a hivatalos órák **után** lehet magánmunkálatokat végezni és csak a jegyzőknek. A jegyzőknek nem szabad megengedni, hogy **mással** dolgoztassanak, **segéderőket** nem alkalmazhatnak és a segédjegyzőket nem ruházhatják fel magánmunkálatok elvégzésével. Ha ez meglenne, ami egyébként törvényes is, ugy nem történhetne meg, hogy egy-egy jegyző az egész hivatalát magánmunkálatai elvégzésére használja fel.

És itt van a békebirói intézménye, amelyet Zsitvay kegyelmes ur édes gyermekének nevez; mikor történik meg annak keresztülvitele iránt legalább is egy komoly lépés. Elsősorban fizessék őket jól, legalább is törv. birói rangban, csak legalább 10 éves birói gyakorlattal rendelkező **ügyvédeket** nevezzenek ki, a kamarák ajánlata alapján és ezeknek is adassék meg a költség megállapitása ügyvédek részére — akkor ez azonnali és hatalmas segités lenne az ügyvédeknek. Volna még a tarsolyban sok minden mondanivaló, legyen azonban ez elég utravalónak és az előlegzett bizalmat váltsák Önök aprópénzre s akkor a Liga lesz a legkomolyabb ügyvédi egyesület. Ezt kivánva köszönti Önöket" stb.

A győri ügyvédi kamara a Ligáért. A győri ügyvédi kamara titkára: dr. Drobny Lajos az Országos Ügyvéd Liga elnökségéhez a következő levelet intézte: „Mult hó 27-én kelt b. levelükre van szerencsém értesiteni, hogy az alakuló közgyülési meghivót és a belépési nyilatkozatot bevittem a kamarai választmány ülésébe. Inditványomra a választmány elhatározta, hogy ugy a meghivót, mint a taggyüjtőivet a kamarának a győri kir. törvényszéken levő hirdetményi táblájára kifüggeszteti. A nyilvánosságnak ily irányban felhivása iránt intézkedtem is s a kifüggesztés megtörtént. Kartársi üdvözlettel" stb. Reméljük a többi kamara is hasonló jóindulattal támogatja a Liga egyetemes céljait.

Az Országos Ügyvéd Liga szivesen lát minden kartársat, aki a komoly munkában résztvenni kiván. A Liga helyisége: VI., Andrássy ut 25. sz. alatt van. Naponkint ½7—8-ig találkozunk.

MAGYAR KIRÁLYI OSZTÁLY-SORSJÁTÉK

84,000 sorsjegy. 42,000 nyeremény!

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

500.000

egy félmillió pengő.

Jutalom és nyeremények:

1 jutalom	300.000 pengő
1 nyeremény	200.000 pengő
1 nyeremény	100.000 pengő
1 nyeremény	50.000 pengő
1 nyeremény	40.000 pengő

stb. stb. pengő. Összesen közel **8 millió pengő készpénz.**

Huzás **április 17-én** kezdődik!

Az I. oszt. sorsjegyek hivatalos ára:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad
24 P	12 P	6 P	3 P

Ügyvéd Úr kérdezze meg

az alant felsorolt kartársai bármelyikét, hogy az

ERDŐS JÓZSEF hirdető iroda

kiszolgálásával meg vannak-e elégedve?

Ha kedvező választ nyer, hivatalos és egyéb hirdetései feladásánál vegye igénybe ERDŐS JÓZSEF hirdető iroda (Budapest, VI., Teréz-körut 35) készséges szolgálatait.

Abaujszántó: dr. Engel Lajos. **Abony:** dr. Kemény József. **Alsódabas:** Dr. Dunay Béla. **Baja:** dr. Bóné Endre, dr. Bruck Aurél. **Balassagyarmat:** dr. Baneth Arthur, dr. Pető Béla, dr. Weiss Emil. **Balatonboglár:** dr. Simon István. **Balatonfüred:** dr. Widder Imre. **Barcs:** dr. Löffler Ármin. **Batonya:** dr. Török István. **Békéscsaba:** dr. Czibesz Alfonz, dr. Erdélyi Miklós, r. Herzog Henrik, dr. Láng Frigyes, dr. Lóránd Arthur, dr. Padrach Kálmán. **Bicske:** dr. Hőnigsfeld Tivadar. **Cegléd:** dr. Somogyi Zoltán. **Celldömölk:** dr. Schreiber Zsigmond. **Csepel:** dr. Konc Lajos. **Csepreg:** dr. Váhl Ernő. **Csurgó:** dr. Csonka József. **Debrecen:** dr. Adonyi Dénes, dr. Bruck Hugó, dr. Debreceny Barna, dr. Eisler Mór, dr. Emerich Ignác, dr. Faragó Béla, dr. Farkas Ignác, dr. Fenyves Ignác, dr. Freund Jenő, dr. Hegedüs Ernő, dr. Jakobovits József, dr. Kölcsey Sándor. dr. Leveles Imre, dr. Miklós Ármin, dr. Rényi Andor, dr. Sajó László, dr. Szelényi Dezső, dr. Szemere Antal, dr. Tóth Lajos. **Derecske:** dr. Kardos Géza. **Devecser:** dr. Mautner Elemér. **Dombóvár:** dr. Harsányi Miklós. **Dunaföldvár:** dr. Gál József, dr. ifj. Rátkay László, dr. Valkó István, dr. Zlinszky Vidor. **Dunavecse:** dr. Basch Imre, dr. Sárközy Zoltán. **Eger:** dr. Fischer József, dr. Frensl János, dr. Heimler Ede, dr. Schwartz Arthur, dr. Székely István, d. Szokoly Lajos. **Endrőd:** dr. Tóth István. **Esztergom:** dr. Gróh József. **Fehérgyarmat:** dr. Szabados Béla, dr. Vámos Antal. **Füzesgyarmat:** dr. Orbán Lajos. **Gödöllő:** dr. Pál Ferenc, dr. Sándor Tibor. **Gyoma:** dr. Christián Kálmán, **Gyöngyös:** dr. Ehrlich Mihály, dr. Klein Ferenc. **Győr:** dr. Halász Jenő, dr. Horváth Lajos, dr. Lemberger Albert, dr. Meixner Ernő, dr. Nagy Jenő, dr. Polgár Győző, dr. Raab Árpád. **Gyula:** dr. Marik Dénes, dr. Megyesy Ágoston. **Hatvan:** dr. Braun Bertalan, dr. Fodor Lajos, dr. Löwy Lipót, dr. Merász István. **Hajduböszörmény:** dr. Nemes Ármin. **Hajdudorog:** dr. Darvas Aladár. **Hajdunánás:** dr. Gulyás Imre, dr. Radó László. **Hajduszoboszló:** dr. Grósz József, dr. Somogyi Sándor. **Hódmezővásárhely:** dr. Genersich Rudolf, dr. Tárkány Szücs Ernő. **Jánosháza:** dr. Mailáth Ferenc. **Jászberény:** dr. Jász Béla. **Jászárokszállás:** dr. Csizmadia László, dr. Donáth Lipót. **Kalocsa:** dr. Hahn Béla. **Kaposvár:** dr. Lengyel Imre, dr. Neuberger Ferenc, dr. Polgár Ferenc, dr. Vidor Ferenc, dr. Wiesner Géza. **Karcag:** dr. Wiener Samu. **Kecskemét:** dr. Gruber Adolf, dr. Kenéz Zoltán, dr. Máté József, dr. Szivós Béla. **Keszthely:** dr. Szentgély F. Aurél. **Kisbér:** dr. Nagy Antal. **Kiskőrös:** dr. Csörgős Antal, dr. Tury István. **K.-K.-Félegyháza:** dr. Farkas Pál, dr. Kovács Ferenc. **K.-K.-Halas:** Dr. Hiolländer Ignác. **Kispest:** dr. Farkas Mihály, dr. Seereiner Károly. **Kisujszállás:** dr. Joó Sándor, dr. Pápay Pál. **Kisvárda:** dr. Kastaly László, dr. Katona Sándor. **Kondoros:** dr. Bőhm József. **Kunágota:** dr. Kemény Jenő, dr. Vértes Gábor. **Kunszentmiklós:** dr. Fátyol József, dr. Nemes József. **Lajosmizse:** dr. Vály Béla. **Lenti:** dr. Keglevich Béla. **Letenye:** dr. Richter Béla. **Magyaróvár:** dr. Persián Viktor, dr. Steiner Győző. **Makó:** dr. Daróczy Mátyás. **Mátészalka:** dr. Nagy Gyula, dr. Tóth Bálint. **Mezőtur:** dr. Kiss Árpád. **Miskolc:** dr. Balázs Dezső, dr. Balla Ignác, dr. Dévényi Miklós, dr. Forgács Dezső, dr. Friedmann Miksa, dr. Hercz Ödön, dr. Horváth Zoltán, dr. Kellner Miklós, dr. Láng Lajos, dr. Neményi Imre, dr. Rázsó Gyula, dr. Rochlitz Rezső, dr. Vas Miklós. **Monor:** dr. Hupper Jakab. **Mohács:** dr. Német Kálmán, dr. Pakusz Gyula, dr. Paschkesz Ferenc. **Nagykanizsa:** dr. Bakos Géza, dr. Darázs László, dr. Gyulai Béla, dr. Hóch Oszkár, dr. Knausz László, dr. Rotschild Béla, dr. Valkó Béla. **Nagykálló:** dr. Strauss Mihály. **Nagykáta:** dr. Kovács Andor. **Nagykőrös:** dr. Horváth Nándor, dr. Lisznyai Pál, dr. Magyar Pál, dr. Révész Dezső, dr. Rosenfeld Gyula, dr. Székely Béla, dr. Szépe György. **Nyirbátor:** dr. Deme Sándor, dr. Glückmann Zoltán. **Nyiregyháza:** dr. Spitz Sándor, dr. Szabó Miklós. **Ócsa:** dr. Elek Károly, dr. Rákóczi Ferenc. **Olaszliszka:** dr. Gasparik Aladár. **Orosháza:** dr. Borsittzky Dezső, dr. Klein Andor, dr. Krasznay János. **Ózd:** dr. Mandl József. **Paks:** dr. Sándor Béla, dr. Szabó Imre. **Pápa:** dr. Gottlieb Sándor, dr. Jilek József, dr. Rohonyi Nándor. **Pécs:** dr. Csolosz Jenő, dr. Frankó Zoltán, dr. Parragh Antal, dr. Rasovszky Elek, dr. Rusz János, dr. Sik Jenő, dr. Steiner Ernő. **Pécsvárad:** dr. Fenyő Samu. **Pesterzsébet:** dr. Kemény Rezső. **Pestszentlőrinc:** dr. Graf Ödön. **Putnok:** dr. Pártos Dezső, dr. Vadász János. **Ráckeve:** dr. Szágel Sándor, dr. Zilzer Jenő. **Rétság:** dr. Fehér József, dr. Lenkei Sándor, dr. Lukáts János, dr. Paczolay Károly. **Sajószentpéter:** dr. Havas Izsó. **Sárospatak:** dr. Kérészy Sándor. **S.-A.-Ujhely:** dr. Isépy Tihamér. **Siklós:** dr. Molnár Pál. **Siófok:** dr. Kukorelly György. **Solt:** dr. Bajusz Gábor. **Sopron:** dr. Gősy Géza, dr. Hollós Jenő, dr. Kelényi Dezső, dr. Kováts István. dr. Léderer Manó, dr. Leicht József, dr. Márkus Ferenc, dr. Mihály Kálmán, dr. Pálovich István, dr. Pinczich István. **Szarvas:** dr. Dávid László, dr. Faragó Jenő. **Szécsény:** dr. Szokoly István. **Szeged:** dr. Bokor Gyula, dr. Grüner István, dr. Kálmán Ákos, dr. Kőrösy Ignác, dr. Korponay János, dr. Müller Manó, dr. Pap Róbert, dr. Psitor Egon, dr. Salgó Gyula, dr. Schwartz Jenő, dr. Wilhelm Lajos, dr. Wunkler Elemér. **Szeghalom:** dr. Kottán Vilmos, dr. Werner Elemér. **Székesfehérvár:** dr. Freud Zoltán, dr. Hoós Kázmér, dr. Kaltenecker Viktor, dr. Löwy Mark. **Szekszárd:** dr. Nemes Andor. **Szentendre:** dr. Romhányi Gusztáv. **Szentes:** dr. Balázs Imre, dr. Czukermann Andor. **Szerencs:** dr. Tóth Lajos. **Szikszó:** dr. Friedl Lajos, dr. Eckert Zoltán. **Szombathely:** dr. Dániel Ernő, dr. Geszner Márton, dr. Piplich János, dr. Schleiffer Sándor, dr. Szülössy György, dr. Takáts Jenő, dr. Tóth László. **Szolnok:** dr. Gettler Dezső, dr. Gergelyffy Géza, dr. Ungár Albert. **Tab:** dr. Kállay Béla. **Tamási:** dr. Frühwirth Jenő, dr. Kabos Mór, dr. Látrányi Imre. **Tapolca:** dr. Hirsch Károly, dr. Vázsonyi Emil. **Tata:** dr. Bertha Imre, dr. Friedmann Sándor. **Tiszaföldvár:** dr. Bognár Oszkár. **Tiszafüred:** dr. Soltész Henrik. **Tokaj:** dr. Lóránd Ernő, dr. Varga Lajos. **Tolna:** dr. Gyöngyösi Béla, dr. Szily Géza. **Tótkomlós:** dr. Pintér Miksa, dr. Vas Nándor. **Törökszentmiklós:** dr. Senténvi Béla. **Ujpest:** dr. Barát Sándor, dr. Braun Imre, dr. Deutsch Oszkár, dr. Flank Ernő, dr. Fornheim Ernő, dr. Fulhs Jenő, dr. Grichvaltszky Arthur, dr. Kászonyi István, dr. Nádasy László, dr. Révész Imre, dr. Szerényi Ernő. **Vác:** dr. Blauner Miksa, dr. Pullmann Károly, dr. Stern Lajos. **Vámosmikola:** dr. Reiner Lőrinc. **Vásárosnamény:** dr. Sipos Géza. **Vasvár:** dr. Bányai Mihály, dr. Rothauser Béla. **Veszprém:** dr. Lengyel Ernő, dr. Schreiner Károly, dr. Spitzer Mór. **Vészló:** dr. Petrovszky György. **Zalaegerszeg:** dr. Boschán Gyula, dr. Gerencsér Lajos. **Zalaszentgrót:** dr. Lux Béla.

Szeged

Dr. Kellner és Kiss Törekvés nyomdája, Budapest, Vadász u. 32. Tel. 290-71. Felelős Dr. Kellner L.